

TELEGRAFUL ROMAN.

N° 10. ANULU XI.

Sabiiu 12. Februaru 1863.

Telegrafulu este de doua ori pe septemana: joi'a si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei; pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a, prin scrisori francate, adresate catra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciele din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 fl. pe 1/2 anu 6 fl. v. a. Inscrerile se platescu pentru intea ora cu 7. cr. sirulu cu litere mici, pentru o donat'ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiiu in 9 Febr. Evenimentulu celu mai insemnatu alu dilei a nctatu d'a fi caus'a Greciei, decandu din recrutatiunea, respective apucatur'a Rusiei s'au aprinsu in Poloni'a foculu unei insurectiuni, ale carei estensiuni si urmari inca nu se potu precalcula. Press'a jurnalistica de tote colorile se ocupa de asta data dara cu deosebire cu revolutiunea polona. Ca o urmare a acestei revolutiuni aparu apoi conventiunea secreta, ce se vorbea ca s'aru fi incheiatu cu privire la acesta revolutiune intre Russi'a si Prussi'a, si prin care cesta din urma s'aru fi facutu mai alia'a Rusiei; elu dara aru fi alu doilea evenimentu de insemnatat' generala pentru Europ'a. In privintia revolutiunei insesi firele electrice ale telegrafulu nu nctetza di si nopte a aduce scirile cele mai prospete din campulu, ori mai bine dicendu din campurile bataliei; cu tote acestea e greu, a ne face unu tablou chiaru despre cele se intempla: un'a pentruca insurgentii, precumu diseram si in numerulu trecutu, nu se lupta in masse mai mari, ci in multe despartieminte mici respandite prin tiera; alt'a ca scirile venindu parte dela Rusi, parte dela Poloni, adeseori — si contradicu. Faimelle cele mai prospete le impartasimu in estrase scurte sub rubric'a Rusi'a. — Catu pentru conventiunea, ce aru esista in secretu intre Russi'a si Prussi'a, foile germane reprobeaza cu unanimitate rara rola cea deositoare, ce o-a luat asupra-si Prussi'a, de a fi ajutat'orea Rusiei la sevarsirea unei fapte, care e un'a din cele mai crude si mai neumane din secululu nostru.

Foile cele mai prospete re spunu, ca insurgentii au prinsu unu curieru alu Mareducelu Constantinu, care ducea o epistola dela Varsiovi'a la Berolin'a, o epistola, ce ilustreaza forte bine acesta cauza. Se dice adeca, ca nu va fi de lipsa, ca Prussi'a se pasiesca cu mana armata in contr'a insurectiunei si va fi de ajunsu, ca sa padiesca marginile sele, spre a nu scapa acolo fugarii poloni. Precum se vede din aceasta declaratiune, „Press'a“ de Vien'a are dreptu candu dice, ca „Prussi'a e mai russesca decatu Russi'a“.

In privintia revolutiunei insesi citamu din strainatate doua voci de cea mai mare insemnatate. Un'a e vocea Times-eloru, a giganticei foi englesesci, alt'a e vocea imperatulu Napoleone. Ceea dice: Insurectiunei se pote pune capetu numai prin doua medii, au sugrumandu-se insurectiunea fara mila, au introducendu-se unu regimu, care sa multiemesca pre Poloni si sa recascige imperatulu respectulu Europei. Despre modalitatea antai'a nu ne vomu slobodi la speculatiuni; speramu insa, ca unu domnitoru de caracterulu lui Alessandru II. nu va afla de bine a reproduce sub ochii generatiunei de astadi scenele de crudimi din 1830. O astufeliu de crima aru strica cu dreptulu tota cordialitatea intre regimulu russescu si regimelle Europei apusene si aru potea isola Rusi'a de nu de suveranulu, dar de poporulu si parlamentulu ori carui statu constitutionalu.

Memorable suntu in privintia si cuvintele lui Napoleon, care precumu spune „Independintia“ se fia disu catra unu barbatu destinsu din strainatatea in diu'a de astadi fia-care suveranu trebuie se asculte cu atentiune la aspirarile morale ale poporulu seu. Deasiu fi eu imperatulu Rusiei, n'asiu ascepta cu concessiunele pana candu mi saru cere de sila. Pentru astfeliu de concessiuni storse poporele nu multiemescu, ci se facu inca si mai lacome, simtindu ca li saru data numai de frica. Turburarile de acum nunumai ca nu m'aru

retinea de a nu da reforme, ci inca m'aru face sa largescu cerculu loou. Catu pentru venitorime, Russi'a nu are fara numai unu mediu de a impaca Poloni'a, — restituierea constitutiunei din 1815. — le e dreptu, frumose cuvinte, dar nepotrivite cu cele mai de alaltaeri rostite catra deputatiunea de adresa a camerei. Insa asi e politica.

Siedinti'a Univ. nat. sas. din 16/4 Febr. (Urmare si incheiare din nr. trecutu.) Reterintele Rannicher, dupace espune rogamintea camerei industriale si comerciale din Brasiovu pentru introducerea in fundulu regiu a procedurii de complanare, propune, ca dupace Universitatea in adresa de multiemita catra Mai. Sea Imperatulu dto. 20 Februaru 1863 s'a dechiaratu pentru legea de dreptu austriaca, 1) sa se primesca nestramutata legea pentru procedur'a de complanare, si sa se roge Majestatea Sea a sanctiona introducerea acestei legi si in teritoriulu fundulu regiu; 2) sa se midilocesca p. n. sanctionare pentru introducerea codicei comerciale generale din 17 Decembre 1862; 3) ca sa se primesca nestramutate si legile pentru ascurarea libertatii personale, a dreptulu casei, a legii de pressa, a legii de procedura in afacerile de pressa, precum si unele supleme ale codicei generale si militare, si sa se ceara prea inalt'a lor sanctionare si pentru tinutulu fundulu regiu.

Neavendu insa toti deputatii instructiuni in privintia a acest'a dela comitentii sei, se esca desbaterea, ca sa tramita Universitatea ca atare operatulu mentionatu la diferitele cercuri spre darea parerei, ori sa o faca acest'a fiacare deputatu cu comitentii sei? In urm'a mai multoru opiniunari se priimesce in fine propunerea lui Rannicher: ca operatulu sa se espuna pe mas'a adunarii, ca deputatii in terminu de trei septemani nu numai sa se familiarisese cu elu, ci sa si esopereze si instructiunele de lipsa. — Lassel (din Brasiovu) cere, ca sa se elaboreze si sa se publice o relatiune pe largu despre tote lucrurile deputatiunei foste la Vien'a; propunerea, de orece relatiunea acest'a s'a facutu cu cuventulu prin Procomiteles si s'a trecutu la protocolu in tota estensiunea, se refusa.

Sabiiu in 9 Febr. Asociatiunea (germana) transilvana pentru cunoscinti'a tierii, dupa cum ne spune Herm. Ztg. etc. au avutu in anulu 1861/2 404 membri. Tragendu-o paralela intre numerulu membriloru deacumu si alu celoru din 1847, care facu 640, se vede, ca asociatiunea in anulu 1861/2 are cu 236 membri mai putini, decatu in a. 1847. Cei mai multi membri suntu din tinutulu Sabiiulu (125), cei mai putini dintr'alu Fagarasiulu (4); cu mirare ne e, ca din tinutulu Orestiei si alu Nocrichiulu nu fu inscrisu nici baremu unu membru in acestu anu. Herm. Ztg. etc. esplica acestu fenomenu prin aceea, ca n unele tinuturi n'au fostu desatulu de activi casierii — Averele numitei asociatiuni facu in 1861/2 9019 fl. 5 2/4 cr. Forte viua apare activitatea din launtru a asociatiunei, carea parte au sprijinitu, parte au ingrijitu deplinu tiparirea multoru opuri pretiose.

In privintia drumulu de feru Aradu-Sabiiu citimu in „Herm. Ztg.“ etc. Proieptulu detaiatu si elaboratu deplinu alu acestei linii sta gat'a de curendu la directiunea foicetatii drumulu Tisei, spre a se substerne ministerulu pentru concessiunea definitiva a cladirei, si fiindu capitalele procurate pe deplinu, sta lucrulu numai in concederaa garantiei inte-

resselor din partea statului. — Mai toldeodata citiram in „Lloydulu de Pest'a“ totu cam aceea despre lini'a Oradea Clusiu. —

Alaltaieri in 6/18 lu sortitur'a fetioriloru de militia pentru Sabiu, astadi e assentarea.

De la Somesiu 2 Fevruariu. In Capital'a tierii e cam monotonu, vreocateva baluri, intre care si celu numitu alu gubernialistiloru, pusera lumea tinera in misicare. Intrebările politice dormu, seu celu putinu, nu se desbatu in locuri publice. Cererea, ce s'a facutu din ore care parte la locurile cele mai inalte, ca la Comitetele Comitatense sa nu se pota alege membri de prin alte tinuturi, ci numai barbati din Comitatulu a-cel'a, in care locuiescu, si ca amplotiati sa nu influintiese alegerile, nu s'a incuviintiatu, ba din contra sa decisu, ca membri la Comitetele Comitatense se potu alege ori de unde, era catui pentru amplotiati, fiindu acesti'a factorii cei mai apti a indrepta si lumina parerile despre intentiunea cea buna a regimului, suntu chiepati a manuce alegerile dupa instructiune. — Adnecsarea comunelor pure romanesce, ce formedia complecsulu Branului, precum si a Comunelor Tohanulu nou si vechiu, Zernescii, Vladenii si Tintiarii la Districtulu Fagarasiului, nu mai putinu intrebarea, ce este a se pune Saceleloru, ca unde dorescu ele sa se adnecsese? face pe multi se cugete, ca tier'a a si inceputu a se impartii dupa nationalitati.

Noi inse nu vedemu aci nici unu temeiu pentru o astfelu de supositiune, ba din contra scimu, ca Branulu a cerutu acesta adnecsare, si Sasiloru lea fostu bine venita din motive usioru de intielesu. Ce atinge inse adnecsarea Saceleloru, fiindu ca ele constau din Romani si Secui, ore punenduli-se intrebarea: unde vreu sa se adnecsese? nu voru diverga in opiniuni, de ore ce nu e indoiala, ca Secuii voru gravita catra Haromszék, pana ce Romani vrendu a se despartii de Districtulu Brasiovului, seu nevrendu acest'a a le recunosce drepturile, nu credemu, ca aru fi aplecati a se alipi de vreunu scaunu secuescu, ci aru fi indreptatii cu atat'a mai multu a cere unu scaunu seu districtu de sine statatoriu in Satulungu, cu ratu s'aru potea bine aronda cu satele din Alb'a de susu, care precum se cam aude, aru avea sa se desfiintiese seu sa se arondese altufeliu. De ca dara Bodil'a, Telulu, Marcosiulu, Hidigulu, Arpataculu, Elepataculu si Ariesidiulu; apoi Apati'a, Crisb'a, Noulu, Dirstea si Buzeele s'aru alaturá langa Sacele, aru forma unu districtu fromosu romanu-ungurescu. Despre acest'a voru sci inse cei interesanti mai bine judeca. — Decisiunea imparatesca, prin care se redica oprirea cartiloru romanesce, ce vinu din tieri estranee, a facutu cea mai buna impressiune, dovada ca regimulu vrea se fia dreptu catra toti (.).

Se ascépta cu nerabdare din tote partile congresulu, pentru care au petionatu Archiereii nostri, nu numai de romani, ci si de alte nationalitati. Cei din tãiu dorescu a se mai consultá despre viitoriulu seu si puseciunea de acuma fatia cu statulu si cu celelalte nationalitati conlocuitorie; cei de pre urma privescu in congresulu nostru óresicare misticu si nu si lu potu esplicá, seu nu vreu, sa si'lu esplice, si de aceea isi incorda atentiunea la toti articuli, ce esu in priviintia lui prin jurnale, era mai cu séma prin jurnalele nostre si se folosescu de tote cuvintele, ce le potu exploata in partea loru, ca sa demustre, ca romanii insisi nu sciu, ce vrea prin acestu congresu. Firesce ca si amanarea lui o privescu dupa dorinti'a loru, adeca ca nici regimulu nu aru favori ide'a congresului. Noi inse suntemu de cea mai buna credintia, ca regimulu nu e in contr'a congresului nostru, si aplacidarea lui nu se va amána multu, fiindu ca diferintiele, care au cerutu póte o judecata mai cumpanitoria si o pertractare mai serioasa, sau delaturatu, si elu se va aplacida asiá, precum lau cerutu capii nostri bisericesci imputernicitu de natiune prin congresulu din anulu 1861, ca sa lucre dupa tactulu si intieplepciunea, care o ceru dela ei si dela intrég'a natiune gra-

(.) Asiá este; numai catu nu scimu, sa ne desciframu acea impregiurare din susatins'a resolutiune ministeriala, ca adeca mai nainte se dice despre cartile evreesce, si apoi despre carti christiane de limb'a serbeasca si romana. Nu scimu sa dicemu alta, decatu ca dóra de aceea seuu datu acolo intaietate limb'ei evreesce, caci testamentulu vechiu din Biblia ocupa in corpulu Bibliiei christiane locul dintaiu, si apoi urmeadia testamentulu nou!

vele impregiurari, in care traimu. Si noi speramu, ba suntemu convinsi, ca totu romanulu binesimitoriu, apretiuindu ostenelele Archiereiloru si in directiunea acest'a, i va sprijini din tote puterile.

Precum audimu a capatatu tabl'a regesca o strinsa demandatiune, ca se respectese ordinatiunile, ce au esitu dela locurile mai inalte in priviintia limbeloru tieriei. —

Timpulu, care cu putine schimbări era móle ba adeseori ne imbucurá cu cele mai placute díle de primavéra, sa schimbatu de eri. Unu ventu dela mediulu noptii aduse volbure de nea tocmai ca in dílele babeloru si acoperi feti'a pamentului cu vestmentu albu, ce imbucura pre plugarii cu atat'a mai multu, cu catu holdele au lipsa de umediala mai multa.

Brasiovu in 4 Febr.

Domnule Redactoru!

Ve rogu jertati-mi si mie a Ve incunoscintia ce-va de pe aici. Credu ca colonele pretiutulu D-Vóstra jurnalulu s'au desgustatu (?! Red.) de scirile de pre la noi, in sa acestea nu sunt din pan'a celoru ce voru sa apuce sórele cu manile, ci mai imbucuratoare.

Esamenele semestrale pe la scólele n'stre de aici curgu, sporulu se vede preste tota acceptarea. Ale gimnasistiloru se facu numai sub cercarile profesoriloru, credu in sa ca sunteti convinsi de un asemenea spoiu candu sciti ca avemu in frunte pre D. Dir. M. neobositulu autoru a atatoru opuri scolastice si deosebite. Er de Profesori atati'a barbati vrednici de totu respectulu. Cele ale normei pre langa rezultatulu publicitatii loru le 'ncoronedia pretiutii Domni, ce i avemu de invetiatori, dintre cari concetatenii Luterani inca au unulu la scólele reale cu limb'a romana, si cei alti Pedagogi de Vien'a si Prag'a. Scurtu, la toti ca unoru parinti spirituali li suntem detori cu tota stim'a. Din tote esamenele publiculu cercetedia mai acceptatoru alu clasei a IV de copile, care este si clas'a de lucru. In acest'a predá si D. Prot. Popasu un studiu langa alti 2 dd. Profesori de gimnasiu, pentru plat'a ceresca. N-rulu Eleviloru, dupa cum audim, e cu mult mai mare, ca in anulu trecut. Scólele, adeca clasele tote si cele gimnasiale suntu prevedinte cu lemnele trebuinciose de focu din drept'a ingrijire a Onorabilei Comune cetatienesce de aici. Sum'a preste o mia de fiorini, ce se dedea de namit'a comuna, audimu ca iar va curge ca ajutoriu scóleloru. Zidiriloru acestora dela cea din tãiu pétra de candu lean datu Esc. Sea D. Eppu. Baronu de S i a g u n 'a patronatulu sfteloru Mucenitie Sofia cu fiicele Pistis, Agapi si Elpida (intieplepciunea cu credinti'a, iubirea si Speranti'a), se vede ca sun tintemeiate pre norocu sinaintare. Un barbatu din Tier'a romana cu avere bunica si fora moscenitori audimu ca daruindu in dílele acestea o suta de fioreni la scóle, si au esprimatu dorinti'a, ca aceste i voru fi moscenitoare. (Ddieu sa-i tina cugetulu! Red.) Despre dotati'a preotimei de aici n'au esitu inserisu nici o hotarire. Eu am mare nadejde, si cred, dupa cum m'au asigurat O. D. Gótt, ca unulu din cei dintaiu membri ai comunitatii, in not'a sa la réndurile mele din Gazet'a germana in anulu trecut, ca vom fi mangaiati. Astfel ne aflám si voimu a vietii ascultandu de Sirach, ce dice: (c. 2 st. 3): „Lipescete si nu te departá, ca sa eresci intru ale tale“. Baiulescu.

Fagarasiu 15 Fauru 1863. De si cam tardiu, totusi nu ne potemu retinea de a nu face Dlu Corespondinte din Fagarasiu in Nrulu Concordiei 3. a. c. intrebarea: Cumu de Dni'a Sea, care e asiá mare contrariu alu octroiarei, octroiasa in parerile sele parerile unui Districtu mare romanescu? De unde are Dni'a Sea plenipotentia a vorbi in numele Districtului? Si ca Dni'a Sea au imputernicitu pe liberal'a Concordia a face acea audace nota? Séu voiesce Concordia a gaci dechiaratiunile districtului? atunci i spunemu curatu, ca au gacitu forte reu; iara de este not'a insuflata de Dlu Corespondinte, atunci lu mai intrebamu, cunosce Dnia Sea dis'a romanului: Advocatulu nentrebatu etc. greca? In merito nu ne lasamu, pentru ca Telegrafulu Romanu in Nrii 7. 8. 9. si Dlu Corespondinte din Colib'a lui Raresiu nr. 10, a carui pareri le aplaudamu, sia facutu din destulu detori'a vis a vis de Corespondintele anti-congresuale. —

Mai multi.

Vie n n ' a .

In ministeriu se luera la proieptulu unei legi de colo- nisatiune, carea are de basa interesele intregi monarchii si e condusa de principii liberale. E mai multu de catu probabilu, ca la sessiunea a dou'a a senatulu imperialu se va substerne acestu proieptu. „H. Z. etc.“

Ungari'a. Lugosiu in Ianuariu 1863.

(Urmare si incheiere din nrii. trecuti.)

Correspondintele condemneasa resemnarea de oficiu si dan acea cauza, fiindu-ca altu cum remanendu ca totii in oficiu, s'aru fi pututu mantui limb'a in comitatu, dupa cumu acesta s'a facutu in Cetatea de Peatra — desi aci dupa scirea nostra nu e curatu limb'a romana de oficiosa, ci numai ceva mai bine, decum era la noi nainte de Septembrie 1861 — si iu Zarandu, — noi suntemu convinsi, ca prin remanerea in oficiu nu s'aru fi folositu nemica in privintia sustinerei limbei romane de oficiose, de ore-ce organulu, care au introdusu-o a in cetatu a-o mai putea apera in contra atacariloru, si suntemu totu-odata convinsi, ca acesta nici insusi D-lu corespondinte si altii, carii se facu a crede, nu-o credu, ci e numai unu pretestu binevenitu de a suspiciu purtarea unora, ca se pota asi motiva acea a loru, nesocotindu ca de era limb'a de mantuitu, acea puteau si D-loru barem a incerca dechiarandu ca primescu oficiuri numai sub conditiune deaca se va sustienea limb'a romana de oficiosa in comitatu; — adeveratu ca nici noi nu credemu cu tota positivitaea ca o astufeliu de fapta aru fi avutu de siguru succesulu doritu, dar' suntemu convinsi, ca aru fi ingreueatu nespusu reinfintierea magistratului din Carasiu si prin pedecile acestea dupa impregiurarile de aici saru fi pututu mai usioru casciga nesce concesioni in privintia limbei, nu se delaturu baremu cu totulu, fara ca D-loru prin o astufeliu de dechiaratiune se 'si fi periclitatu viitorimea, ori ejucatu modulu de a capeta oficiu.

Altum pote se aiba presupunerea D-lui corespondinte ceva temeiu, si ca prin remanerea in oficiu s'aru fi pututu dora ceva folosi in privintia limbei, inse deca D-lui pre acesta presupunere intemeasa incriminarea altora, atunci ca se aibe dreptu la acesta aru fi trebuitu se se arete mai desinteresatu si se nu fie privitu nainte de tote la oficiu, ci se fie mediatu despre mediuloce, prin care s'aru putea sustienea limb'a, se se fie ingrigeatu asi casciga soci carii la primirea oficiului se fie incercatu mentuirea limbei prin punerea conditiunei acum amintite, seu se fie cautatu ca dupa reintroducerea limbei magiare de oficiose se se fie petitiionatu la Majestatea sa, rogandu dela gratia monarchului rehabilitarea limbei romane; inse la acestea nu a cugetatu D-lu corespondinte, elu crede asi fi implinitu datorintia in privintia natiunei, deca striga in lume cumca resemnarea dela oficiu a periclitatu limb'a romana in Carasiu, desi, cum diseram acesta nici insusi elu nu o crede, baremu nu e convinsu, ci numai presupune, si elu afla din destulu pre o suppositia a intemeia astufeliu de incriminare care se condemne pre cineva de antinationalu, — ore nu a precugetatu D-lui cumca si in casulu deca resemnarea aru fi periclitatu in adeveru limb'a romana, inca acei ce au resemnatu nu suntu mai nainte de condemnatu in privintia acesta, pana ce nu e doveditu, cumca densii cu voea si cunoscintia pericului au indeplinitu resemnarea, nu a pututu acesta si o calculare rea fi? si pentru acesta invrednicescu ore atatia barbati o incriminare asia grava, cum e acea a simtiului antinationalu? —

Vedi D-le corespondinte, catu de usioru esci gata a rumpe batiulu asupra capului altora, fara se prejudeci, ca nemicu e mai usioru decatu a-se suspiciu cineva, si ca altii inca aru avea destulu de ponderose arguminte spre a-te suspiciu si pre D-ta, inse de noi e departe o astufeliu de intentiune (! R.); caci scimu cumca moralitatea neimpune a respecta imparerea si convingerea fiecaruia, si ca nemicu e mai injositoriu si misielu mediulocu decatu „suspitionarea.“

Amu mai avea inca cate-va observatiuni si in alta privintia in contra articiloru D-lui corespondinte, inse le retacemu, nu putemu inse a nu dechiaru ca amu fi doritu ca D-lu corespondinte se fie remasu numai pe langa rectificarea neadererurilor contienute in articolulu din „Reforma“, se fie remasu pe langa aperarea aceloru barbati, carii prin ar-

ticulu fara fara vina atacati si vatemati, si se nu fie invinovatitu fara cauza pre altii, fiindu-ca prin acesta si-a stricatu si meritulu ce si l'aru fi cascigatu prin rectificarea neadeveruriloru, dar' prin acea ca tocmai atunci, candu re'npinge invinovatirile fara temeiu, atunci asemenea fara nici unu temeiu singuru invinovatiesce, vatema si dejescesce mai tota inteligintia romana din Carasiu, ne face a crede ca nici fapt'a acea nu a fostu spontanea.

Cu ocaziunea acesta nu intrelasamu acea dechiarare cumca nu putemu din destulu reproba mani'a acea, carea a intratu in unii din corespondintii diuareloru nostre nationale, carii din motive personale, din onorea catra sine, din invidia catra altii vatema, invinovatiescu, injosescu si micshireasa fara nici unu temeiu pre conationalii sei in foile publice, nu cu si pentru fapte demne de condemnatu—in care casu si noi suntemu intielesi—ci cu insiunari din aeru luate, numai pentru ca e in unele de alta parere, ne socotindu ca celu din taiu gradu a culturei si simtiului de libertate cere a respecta convingerea fiecaruia si a nu-se tienea pre sine de infalibilu. Concluce fie care la fericirea natiunei dupa cum i-se vede lui mai bine, nu numai o cale duce la raiu, asiadar' nu pretinda nimenea preponderantia, ci pana ce au toti unu scopu, fia indulginti, deca si in catu-va suntu abateri intru alegerea mediuloceloru. Noi atatu de puçini suntemu, incatu natiunea are lipsa de fiecare pana ce acesta e credintiosu, nu trebuie dara a-se pretinde eschisivitate, cu atata mai puçinu a-se suspiciu barbati romani inaintea natiunei, a-se injosi naintea strainiloru, prin ce contrarii nostri, carii suntu legiune, numai se bucura, — se luamu esemplu dela alte natiuni, unde astufeliu de casu nu esista, se lasamu personele la o parte si se le mustramu faptele demne de mustratu, inse nu naluciri si insiunatii.

Noi din partene nu vedemu pentru natiune mai mare stricare decatu candu noi insine ne nisuiamu a-ne ingropa barbati nostri in opiniunea publica, ai face suspecti inaintea Guvernului; procedur'a acesta acolo ne va duce incatu aceia, in contra caror'a contrarii nostri nu au arme, atacandu-se de insusi conationalii loru, li-se da contrariiloru arme in mana si in contra acestora, candu apoi cu totu dreptulu voru putea dice; n'aveti barbati afara de exceptiune, caci aceia carii aru fii, insusi voi i-ati condemnatu; — aice ne va duce egoismulu si invidia unora, si cu dreptu cuventu pre acestea si numai pre acestea, carii si nesciindu luera la surparea barbatiiloru romani, i-amu putea numi de inimici, dar' nu de fii natiunei.

Nu cugete corespondintele, ca noi dora in interesulu nostru scriemu acesta apologia, noi nu ne tememu de sageretele lui veninate, ca suntemu scutiti de ele cu caracterulu nostru corect, cu increderea ce-o posedemu la aceia, carii cunosc faptele si trecutulu nostru.

Si acum'a de incheiere inca unu cuventu seriosu catra D-lu corespondinte, pre carele cu tota seriositatea in numele tuturoru celoru atacati lu provocamu a-si delucidu si in catu e de lipsa a revoca insiunatia acea; ca noi, si ceialalti, carii au resemnatu de oficiu, asteptamu a fi redicati pre tronulu constitutionalismului prin Garibaldi si prin urmare ca aspiramu revolutiunea, caci altucum vomu fi siliti a preinde dela D-sa dovedile recerute spre motivarea legiuita a acestei incriminari dechiarandulu pana atunce de columniatoru.

Unii d'in cei atacati.

B u c u v i n a .

Incheiaseramu referat'a din urma despre tier'a sora cu descrierea fugitiva a siedintiei a sieptea dietale. Siedinti'a a opt'a se tina in 3 Febr. (22 Ian.) sub presidiulu ordinaru alu Procapitanului Endoxiu cavaleru de Hormazachi, fiindu fatia ca comissaru ducaju Siefulu tieriei, contele Amadei. Se citeste si verifica protocolulu siedintiei premergatore, se propunu cate-va ragari private, din care amintimu numai a preotului gr. or. — acesta espressionu cuvenita o 'ntrebuintiedia acum si relatiunile stenografice! — Georgiu Procopovicu ca ilustratiune a starei lefiloru preotiesci de presinte, caci acel'a cere a i se da acum congrua, ce i se cuvine de 10 ani. Siefulu tieriei, a cerutu in scrisu a i se face cunoscutu tempulu, candu voru tine siedintie comitetelu speciale, ca in urm'a decisiunei dietei

dintr'un'a din sedintiele din urma sa p^ota lu^a parte la ele organele regimului. Presedintii acelor'a enuncia temp^un tinerei acestoru consult^{ari}. — Siefuln tieriei raspunde la o interpellatiune din sedintiele trecute a dep. Covaciu pentru scoterea contributiunei pe cale executiva la temp^u nelegiuitu in cerculu Staniste. Dep. Covaciu — si reserva a produce c^{atu} de curendu documinte autentice despre adeverulu seu. — La ordinea d^{ilei} e elaboratulu comitetului competente pentru statorirea dieteloru Capitanului Tieriei, a membriloru comitetului tieriei si a deputatiloru dietali. Referint. (dr. Fechner) propune: 1) ca Capitanulu tieriei ducatului Bucovinei sa traga c^{atu} bani de representatiune pe anu summ'a de 2500 fl. 2) Desdaunarea cuvenita assessoriloru comitetului tieriei dupa §. 15. alu ordinii dietale sa se stator^{esca} pentru fiacare cu 1000 fl. 3) Contingentulu de desdaunare, ce se cade pe timpul impedecarei unui assessoru de comitetu, se cuvine substitutului, ce se va pune in locul lui. 4) Fiacare deputatu priimesce pe temp^ulu particip^{are}i sele la dieta diurnu de 3 fl., si c^{eca} locuiesce de regula afara de loculu de adunare alu dietei, afara de aceea o desdaunare de calatoria de unu florinu de milu de-la departarea intre locul de alegere si locul de adunare pentru dieta, at^{atu} pentru mergere, c^{atu} si pentru re^{nt}orcere; 5) Pentru temp^ulu de concedia alu unui deputatu dreptulu lui la tragerea diurneloru se perde din diu'a urmatore dupa priimirea concediei; 6) T^{ote} taxele cuprinse in punctulu unulu p^{an} la punctulu patru se cheltuiescu din fondulu tieriei.

Dep. Cav. Simonovicu propune, ca aceste decisiuni sa nu se aduca c^a simple decisiuni, ci c^a lege definitiva; insa la darea opiniuneloru rem^{ane} in minoritate. Pasindu-se apoi la votarea diferiteloru sume propuse de comitetulu competente, punctulu ant^{aiu}: c^a Procapitanulu ori substitutulu lui sa traga adausulu de 2500 fl., pe anu, in urm'a mai multoru desbateri se reduce la 2000 de fl. Punctulu alu doilea c^a assessoriloru Comitetului tieriei sa li se dea despagubire de c^{ate} 1000 fl. pe anu, se priimesce.

Asemenea punctulu alu treilea: c^a pe temp^ulu, c^{atu} unu assessoru aru fi impedecatu dela oficiulu seu, despagubirea sa o priimesca substitulu acestui'a. In privint^a punctulu alu patrulea: c^a deputatiloru sa li se dea diurne de 3 fl. pe di si despagubire de calatoria a 1 fl. pe milu, se intinde o discussiune: Deputatulu Covaciu trage atentiunea adun^{are}i asup^{ra} angustimeifondului tieriei si asup^{ra} insarcinarii locuitoriloru cu poverele publice, si propune a se fips^a diurnele a 2 fl. pe di. Deputatulu Niculiciu espune in discursu mai lungu si pe ici colea umoristieu, ca diurnulu de 2 fl. nu e de ajunsu; si cere a se priimi propunerea Comitetului si a se recun^{osce} deputatiloru diurnulu de c^{ate} 3 fl. pe di. Maioritatea priimesce parerea ac^{esta} din urma, asemenea punctulu cinci si si^{ese} (vedi mai sus!) se priimescu fara desbateri. Deputatulu Simonovicu proiept^{za}, a se adauge si alu sieptelea paragrafu, care sa sune: Executarea decisiunei acesteia se concrede Comitetului tieriei. Maioritatea priimesce.

Alu doilea obieptu de pertractare er^a sa fia relatiunea Comitetului tieriei despre administratiunea lui dela sesiunea din urma dietala pana acum; dar fiindca relatiunea tiparita d'abia ajunsese in m^{anile} deputatiloru, rem^{ane} a fi obieptulu sedintiei urmatore.

Principatele romane unite.

Scimu, ca 'n camera se alesese o commissiune de 5 membri, pentru de a elabor^a adress'a noua, a trei'a 'n ac^{esta} sesiune, c^{atra} Tronu. Membrii acelei'a fura dd. Balaceanu, Apostoleanu, Romalo, Panu si Ioann Ghic'a. Insa nici pe calea ac^{est'a} nu se pot^u cascig^a fatal'a adressa; c^{aci} pec^{andu} cei trei d'ant^{aiu} infatisiara o adressa noua, cei doi din urma reprodusera numai cea cunoscuta subscrisa de 32. Camer'a dara posed^e astadi, c^a nu scimu care altu statu, patru pro-

iepte de adressa. Discussiunea loru va fi la ordinea d^{ilei} in sedintiele cele mai deap^{rope}. —

Dupa o scrisore a „Gaz. Trans.“ in urm'a unui ordinu ministerialu din 22.1.1863 titulu Romaniei se demand^a a se intregi prin acte asi^a: „Principatele—Unite Romane“. — Reproducemu ac^{esta} ordinatiune cu at^{at'a} mai bucuosu, c^{aci} noi mai de multu dec^{atu} de d^{ona} luni intrebuintiar^{am}u totu titulu ac^{est'a}, careantr 'nadeveru corespunde mai bine dec^{atu} or care alt'a adeveratei st^{ari} a tieriloru vecine. Aru fi de doritu, c^a si foile romanesci din Austri'a sa adopteze numirea ac^{est'a}.

Russi'a.

In privintia modului russescu de a port^a bataia, se scrie, ca Rusii dupa sistema ardu satele si orasiel^e si om^{ora} precei nearmati, pedepsindu in modulu ac^{est'a} pre nevinovatii, ce-i afla in locul yinovatiloru, ce nu-i afla. Unu altu faptu caracteristicu, de e adeveratu, e si ac^{el'a}, ca ei pre cei om^{oriti} nearmati inca-i numera intre „cei cadiuti dintre insurgenti“. In fine, ca Rusii adeseori iau cu asaltu unu orasiu, din care s'aru retrasu alienii, c^a sa aiba pretestu de a pred^a si de a aprinde. —

Din Petropolea se scrie, ca scirile din Poloni'a facu impressiuni dorerose si ca Rusiloru nu le place sa vorb^{esca} de ele, simtindu, ce stirbitura au patimitu si va palimi inca Russi'a in renumele seu la opiniunea publica a pop^{oreloru} europene.

Turci'a.

Turburarile in Muntele Negru d'abia 'ncetaser^a prin unu felu de pace, si acum iar le vedemu esc^{andu}-se. La ac^{esta} pace-si rezervase Port'a dreptulu a duce unu drumu militaru prin Muntele Negru si a-lu presar^a cu case de fortificare. Amintiser^{am}u si 'n f^{oi}a n^{ost}ra cam pe la 'nceputulu lui Decembre, a. tr. ca Austri'a la rogarea Muntenegreniloru luase asupra-sia 'n duplec^a pre Turci'a sa zid^{esca} astfelu de case numai la intrarea si esirea drumului din Muntele Negru. Port'a remasese pel^{anga} drepturile din tractatu, facu fortificarile de-alungulu drumului si le ocup^a cu militi^a. Acum tramisera Muntenegrenii o deputatiune la Constantinop^{ole}, c^a sa c^{era} o^{re}care immoiare a conditiuniloru din tractatu; dar nainte de a si ajunge d^{or} deputatiunea la locul seu, Muntenegrenii-si luara insi satisfactiune, atac^{andu} si surp^{andu} mai multe fortificatiuni de acestea. Ce va mai urm^a, vom afl^a credemu c^{atu} de curendu.

M a i n o u.

Vienn'a.

„Pressei“ de Vienn'a se scrie din Pest'a in 3/15 Febr., ca in Vienn'a iara este o crisa de cele mai seriose, ce amenintia, a se fini cu rumperea tuturoru sperantielor^u de complanare fatia cu Ungari'a. O illustratiune agera a situatiunei, dice numit'a corespundintia e faptul, ca deputatiunea reuniunei agronomice din Clusiu, a carei tramitere au fostu o demonstratiune de impaciuire din partea elementului magiaru din Transilvani'a, pana in momentul ac^{est'a} n'a luat^u audiintia si p^{ote} nici ca va lu^a. Se vorbesce pe aici, ca deputatiunea s'aru fi convinsu, ca va priimi unu respunsu, ce nu i-ar^u plac^e, si de acea afla mai de bine, a se re^{nt}orce la comitentii sei, spre a cere instructiuni nou^e. (Nu potemu crede. Red.)

Burs'a din Vien'a in 21/9 Febr.

Metalicele 5%	75. 70.	Actiile de creditu	220. 20.
Imprumutulu nat. 5%	81. 90.	Argentulu	114. 75.
Actiile de banca	813.	Galbinulu	5. 52. ⁵ / ₁₀